

LÄNSRÄTTEN
I DALARNAS LÄN

DOM
2010-01-12
Meddelad i Falun

Mål nr
3462-09 E
Rotel 1

1

SÖKANDE

Mora Taxi AB, 556320-3024
Strandgatan
792 30 Mora

MOTPART

Dalatrafik AB, 556206-2470
Box 924
781 29 Borlänge

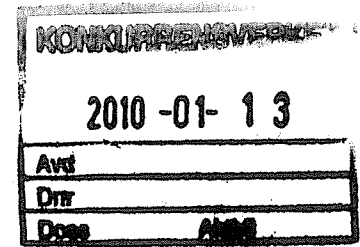
Ombud: Advokat Per-Ola Bergqvist
Foyen Advokatfirma AB
Box 7229
103 89 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten avslår Mora Taxi AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 73768

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45 S-791 21 Falun	Kullen 4	023-484 00 E-post: lansrattenidalarna@dom.se	023-484 80	måndag – fredag 08:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDE M.M.

Mora Taxi AB (bolaget) ansöker om överprövning av direktupphandling som Dalatrafik AB, enligt bolaget, håller på att genomföra avseende samhällsbetalda resor. Bolaget yrkar att länsrätten beslutar att pågående upphandling ska avbrytas och göras om som en öppen upphandling, samt även att länsrätten beslutar att den pågående upphandlingen inte får avslutas innan länsrätten beslutat om annat.

Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Dalatrafik genomförde vintern 2006/07 en öppen upphandling av samhällsbetalda resor med personbil på uppdrag av landstinget och länets kommuner. Värdet på upphandlingen översteg vida tröskelvärdet. Avtalstiden är satt till fem år från och med den 1 juli 2007 med möjlighet för beställaren att förlänga avtalstiden med två år. En springande punkt i denna upphandling var att samhällsbetalda resor inte under några omständigheter fick blandas med taxi till privata kunder. Villkoret att samhällsbetalda resor inte fick blandas med taxi för privata kunder orsakade att många inom taxibranschen varnade både Dalatrafik och kommunerna att en stor risk förelåg för att taxi till privata kunder skulle försvinna på många håll, men såväl Dalatrafik som kommunerna valde att ignorera varningarna. När upphandlingen var slutförd stod Rättvik och Leksand helt utan taxi till privata kunder. Från och till har hörts från många håll i länet att de antagna entreprenörerna skulle vilja få möjlighet att blanda samhällsbetalda resor med taxi till privatpersoner både av ekonomiska och servicemässiga skäl. I Dalarnas Tidningar kunde man den 26 november 2009 se kommunchefen i Leksand uttala att det skulle finnas taxi för privata kunder efter nyår. Man har dock från Leksands kommun förnekat att någon upphandling skulle pågå. Redan den 19 september 2009 skrev entreprenörerna till Dalatrafik med begäran om ändring av antal bilar samt krav på kompensation. I svar från Dalatrafik utfäster sig Dalatrafik att initiera förhandlingar. För närvarande pågår sekretessbelagda förhandlingar mellan å ena sidan Dalatrafik och å andra sidan de

entreprenörer som idag utför samhällsbetalda resor i Dalarnas län. Att ändra på antalet avtalade bilar följer avtalet och är inget som kräver någon sekretess. Ändringar som medger att de entreprenörer som har avtal för samhällsbetalda resor får blanda samhällsbetalda resor med privata kunder är dock en ändring som starkt påverkar volymer och därmed prisbilden. En ändring av detta slag är så omfattande att det är en ny upphandling, särskilt som det av den ursprungliga avtalstiden på fem år plus möjlighet till förlängning på två år ännu återstår två och ett halvt år med möjlighet till förlängning på två år. Med möjlighet till förlängning inräknad är det avsevärt mer än halva avtalstiden kvar eller i pengar räknat 20-40 miljoner. – Då det pågår sekretessbelagda förhandlingar, en de facto direktupphandling, som sannolikt handlar om att ändra de nuvarande avtalen om samhällsbetalda resor med de entreprenörer som tilldelades kontrakt våren 2007 till att även omfatta taxi till privatpersoner, hindras Mora Taxi att delta i denna upphandling. Dalatrafik behandlar inte alla leverantörer likvärdigt och icke-diskriminerande. Den upphandling som sannolikt pågår sker inte på ett öppet sätt. I och med att upphandlingen har ett mycket stort värde kan direktupphandling, som dessutom sker helt i det fördolda, inte vara tillämplig. Skulle inte Mora Taxi ges möjlighet att lämna anbud i den pågående direktupphandlingen riskerar bolaget att lida skada. – Bolaget ger in och åberopar en skrivelse av den 12 oktober 2009 från Dalatrafik, ett beslut av Dalatrafik den 9 december 2009 att inte lämnat ut allmän handling, samt en artikel ur Dalarnas Tidningars nätversion den 11 december 2009.

Dalatrafik bestrider ansökan och yrkandet om interimistiskt förordnande och yrkar att länsrätten i första hand avvisar ansökan och andra hand avslår den. Till stöd för sin inställning anför Dalatrafik i huvudsak följande. Vad bolaget anfört under "Bakgrund" vitsordas, men i övrigt består ansökan enbart av spekulationer och konspiratoriska anklagelser, vilka med styrka bestrids. I de ingångna transportörsavtalen (punkterna 18.3 och 18.4) finns en möjlighet att vid behov uppta förhandlingar om avtalets innehåll. Rätt

att initiera förhandlingar om fordonskapaciteten tillkommer både Dalatrafik och transportörerna. Ett antal transportörer har initierat sådana förhandlingar i brev den 19 september 2009. Som framgår av Dalatrafiks svar den 12 oktober 2009, som getts in av sökanden, kommer Dalatrafik att uppta förhandlingar om antalet fordon, helt i enlighet med de ingångna transportörsavtalen. Dessa förhandlingar har nu inletts, men har inte lett fram till ett avtal om ändring av antalet fordon. Någon direktupphandling eller något annat upphandlingsförfarande pågår däremot inte. Några förhandlingar om att under existerande transportörsavtal tillåta en blandning mellan utförande av samhällsbetalda resor med taxi till privata kunder pågår heller inte. Förhandlingarna avser endast fordonskapaciteten. Länsrätten kan inte pröva ansökan eftersom avtal inte föreligger och något upphandlingsförfarande inte pågår. Ansökan ska därför avvisas på den grunden att det inte finns något att pröva i sak. Grunden för andrahandsyrkandet är att något upphandlingsförfarande överhuvudtaget inte pågår och därför inte kan avbrytas. – Dalatrafik ger in och åberopar utdrag ur transportörsavtal.

Bolaget genmäler bl.a. följande. Då Dalatrafik sekretessbelägger inkommande handlingar och dessutom för hemliga förhandlingar med de entreprenörer som sedan den 1 juli 2007 har avtal om att utföra samhällsbetalda resor i Dalarna blir det svårt för bolaget att visa exakt vad som pågår. Det finns ingen anledning att sekretessbelägga brev från de antagna entreprenörerna om brevet bygger på punkterna 18.3 och 18.4 i avtalen mellan Dalatrafik och de antagna entreprenörerna. Eftersom Dalatrafik nu hänvisar till sekretess kan det på goda grunder antas att icke avtalsenliga ändringar planeras.

Dalatrafik genmäler i huvudsak att handlingar har sekretessbelagts eftersom det pågår förhandlingar om ändring av antalet kontrakterade fordon. Sekretessbeläggningen har inte skett för att Dalatrafik har något att dölja. Frågan om skäl till sekretessbeläggning saknas ska prövas i en annan ord-

ning. När överenskommelse väl nåtts om ändrad fordonskapacitet står det bolaget fritt att begära ut dessa överenskommelser.

SKÄLEN FÖR LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande.

I av bolaget åberopad skrivelse av den 12 oktober 2009 från Dalatrafik uppger Dalatrafik i svar till Sibus AB att deras framställan under en viss punkt utgör en sådan väsentlig förändring av förutsättningarna för avtalet att en omförhandling av de avtalsvillkor som avser just denna är påkallad. Dalatrafik avser att inom kort påbörja förhandlingar om antalet fordon i varje stationeringsområde.

Av utdrag ur transportsavtal, som åberopas av Dalatrafik, framgår under punkterna 18.3 och 18.4 att omförhandling av avtalet kan ske vid vissa

angivna förändringar av fordonskapaciteten under avtalsperioden eller om väsentliga förändringar av förutsättningarna för avtalet uppstår.

Länsrätten gör följande bedömning.

Det är den som ansöker om överprövning av en upphandling som har bevisbördan för åberopade omständigheter. I förevarande mål ankommer det på Mora Taxi att visa att det pågår en upphandling som kan bli föremål för länsrättens prövning. Mot Dalatrafiks bestridande kan inte Mora Taxi anses ha gjort så. Vid dessa förhållanden ska Mora Taxis ansökan om överprövning avslås. Då länsrätten nu avgör målet slutligt lämnas Mora Taxis yrkande om interimistiskt förordnande i målet utan vidare åtgärd.

Hur man överklagar, se bilaga (Dv 3109/1c).

Helena Tyni
länsrättsfiskal